

Ved floden

By the River

Instr. Melissa Anastasi, Australien 2014, 14 min. Engelsk med danske undertekster

4. - 9. klasse

Fag:

- Dansk
- Kristendomskundskab

Udvalgte emner:

- Døden
- Sorg
- Ritualer og gravskikke
- Filmiske virkemidler

Kort om filmen

Leos mor har fortalt ham, at man efter døden bliver sejlet på en tømmerflåde over til De Dødes Land. Hvis man ikke har en mønt med til færgemanden, må man vandre alene ved flodens bred i 100 år. Da moren dør, glemmer han at give hende en mønt med og beslutter sig derfor til at bygge en tømmerflåde med hendes ting.

Fælles mål

Ud over filmanalyse i faget dansk er filmen velegnet til at arbejde med døden og sorg som grundlæggende tilværelsesspørgsmål inden for Livsfilosofi samt med ritualer og symboler inden for området Kristne udtryk (Kristendomskundskab).

Gennemgang af analyse og centrale scener

I filmen indgår en række symboler og symbolske handlinger/ritualer og specielt afslutningssekvensen med tømmerflåde-ritualet er velegnet til at arbejde med dette samt en række filmiske virkemidler. Der er desuden i ritualen en række klare paralleller til forskellige tiders og religioners gravskikke og myter: Selve rammen er taget fra den græske mytologi, hvor man troede de døde blev sejlet over floden Styx til dødsriget Hades og derfor blev begravet med en mønt til færgemanden Karon. Ud over dette er der også ligheder både med vikingernes skibsbålfærd af deres døde krigere, hinduernes ligbrænding samt askespredning i den hellige flod Ganges og oldtidens tradition med at begrave de døde med personlige genstande til efterlivet – se links.

Det afsluttende ritual (8:27 – 12:40)

Sekvensen tager sin begyndelse umiddelbart efter, at Sav i sorg-frustration har smadret Leos tømmerflåde, og vi har set et **flashback** af Leo og moren (8:22). Vi hører **reallyden** af Leos gråd, mens vi i en **halvnær** af terrassedøren ser Leo komme gående fra billedets baggrund næsten fuldstændigt omgivet af mørke, kun brudt af den lygte han bærer i hånden. En lygte omgivet af mørke på denne måde bruges som gennemgående og central **rekvisit** i hele sekvensen og fungerer som et **symbol** på håb og liv. Sav stopper op ved den grædende Leo, som vi ser badet i **månelys** dels i **nær**, så vi tydeligt kan se hans tårer og dels **over-the-shoulder** på Sav, før denne går videre ud. I næste indstilling ser vi Sav udenfor i **halvnær**, stadig omgivet af mørke kun oplyst af lygten. Han løfter halskæden med moren **kors** op og knuger det et øjeblik i hånden. Herefter klippes der til Leo i **nær**, der hører reallyden af Savs arbejde med tømmerflåden. Da det går op for Leo, hvad der sker (9:41) begynder en drømmende **underlægningsmusik**, som også bruges i flere andre af filmens scener, bl.a. 2:26 - 4:01. Leo går ud og hjælper Sav med byggeriet, og der klippes ved 10:13 til den sovende far, der vækkes af lydene. Mens underlægningsmusikken tiltager ser vi hans lampe som en ensom lysende prik i den mørke nat (se 10:29 – 10:44) – en klar parallel til Savs lygte i sekvensens begyndelse og igen et symbol på at livet og håbet stadig findes og er på vej til familien. Dette understreges yderligere af en **nær** af lampen i farens hånd samt dens refleksion i vandet, som netop traditionelt er et symbol på renselse og genfødsel.

I **nær** ser vi Leo hænge morens kors op og derefter i **ultranær**, hvordan han kærtegner morens sengetøj der hænger med kanten i vanden og endelig placerer **mønten** på en af hendes puder. Faren når hen til drengene, der rituelt afbrænder stjernekastere, hvorefter lyden af en vindklokke høres (11:20) – en tydelig henvisning til klokkeringning ved en begravelse. Mens det lysner, kigger familien på hinanden, før faren giver Sav sin båndoptager (vist i **nær**), som denne placerer på flåden og tænder, hvorefter orientalsk rituel musik blander sig med reallyden af det rislende – og rensende – vand. Drengene skubber tømmerflåden ud i vandet og betragter den, mens daggryet og fuglenes fløjt tager til – vist **over-the-shoulder** på drengene, så vi kan sætte os i deres sted.

Med rituallet har de som familie sendt moren af sted og undervejs i processen er lyset – og dermed livet – kommet tilbage.

Forslag til andre aktiviteter

I kristendomskundskab kan man undersøge, hvordan man i andre religioner og i andre historiske perioder har taget afsked med de døde – se elevopgaverne. Man kan også med udgangspunkt i opgaverne om sorg og forestillinger om døden fordybe sig yderligere i disse områder – se links.

Links/andre film

Generelt materiale om filmanalyse i folkeskolen med masser af gode links.

<http://buster.dk/artikel/205>

DFIs filmleksikon med grundig indføring i filmiske virkemidler og udtryk.

<http://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog/filmens-grundelementer>

DFIs temapakke om børn og sorg.

<http://filmcentralen.dk/grundskolen/undervisning/boern-og-sorg#.VNYicy5-NS8>

Museum Sønderjyllands gennemgang af historiske gravskikke – fra udstillingen ”Udstilling af døden”.

<http://www.museum-sonderjylland.dk/Doeden/Doeden-Indhold.html>

Landsforeningen Liv & Døds opslagsside om døden og begravelse til baggrundsinformation for læreren.

<http://livogdoed.dk/viden-om/>

Film

Brainy (Danmark, 2013). Om den 10-årige Brian, der kæmper med sorgen over sin morfars død. Filmen kan ses på mitCFU og Filmcentralen:

<http://mitcfu.dk/TV0000021125>

<http://filmcentralen.dk/grundskolen/film/brainy>

Mors dreng (Danmark, 2011). Om drengen Rune, der bor alene med sin mor efter farens død. Filmen kan ses på mitCFU og Filmcentralen:

<http://mitcfu.dk/TV0000013166>

<http://filmcentralen.dk/grundskolen/film/mors-dreng>

Drengen der gik baglæns (Danmark, 1994). Thomas Vinterbergs klassiker om Andreas, der mister sin bror. Filmen kan ses på mitCFU og Filmcentralen:

<http://mitcfu.dk/TV0000026157>

<http://filmcentralen.dk/grundskolen/film/drengen-der-gik-baglaens>

Lærerk

BUSTERS temapakke om filosofi – herunder døden og undervisningsmateriale til filmene "Tro, håb og Batman", "Hund i Himlen" og "Når livet går sin vej".

<http://www.buster.dk/artikel/207>

Når livet går sin vej (Danmark 1999) kan ses online på mitCFU:

<http://mitcfu.dk/TV0000003435>

Tro, håb og Batman (Danmark 2000) kan ses på Filmcentralen:

<http://filmcentralen.dk/grundskolen/film/tro-haab-og-batman>

Hund i Himlen (Danmark 2011) kan ses på Filmcentralen:

<http://filmcentralen.dk/grundskolen/film/hund-i-himlen>

©BUSTER Københavns Internationale Filmfestival for Børn og Unge

UV-materialet er udviklet af Rasmus og Mette Welling

